12. 3. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pozbývání státního občanství

Stejně tak jako existuje mnoho obecných důvodů pro nabytí státního občanství, tak existuje i mnoho důvodů, z kterých je možno občanství pozbýt. Naše právní úprava v případě pozbytí státního občanství je založena na základním principu, který je vyjádřen v Ústavě České republiky v článku 12 odst. 2, který stanoví, že nikdo nemůže být proti své vůli zbaven státního občanství.

Stejně tak jako existuje mnoho obecných důvodů pro nabytí státního občanství, tak existuje i mnoho důvodů, z kterých je možno občanství pozbýt. Naše právní úprava v případě pozbytí státního občanství je založena na základním principu, který je vyjádřen v Ústavě České republiky v článku 12 odst. 2, který stanoví, že nikdo nemůže být proti své vůli zbaven státního občanství.

Zákon č. zákon č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky rozeznává dva způsoby pozbývání státního občanství. Státní občanství České republiky lze pozbýt jednak na základě prohlášení a dále nabytím cizího státního občanství s výjimkou případů, kdy k nabytí cizího státního občanství dojde v souvislosti s uzavřením manželství nebo narozením dítěte.

Pozbytí státního občanství prohlášením znamená, že státní občan České republiky, který se zdržuje v cizině a současně je státním občanem cizího státu, může prohlásit, že se vzdává státního občanství České republiky. Možnost učinit prohlášení je omezena spodní věkovou hranicí, kdy podle právní úpravy je prohlášení možno učinit nejdříve dnem, kdy osoba, jež se chce vzdát státního občanství, dosáhne věku 15 let. Toto omezení je v souladu s principem apatrismu, který se snaží vyvarovat situace, kdy by osoba zůstala bez státního občanství a stala se tak bezdomovcem. Prohlášení o vzdání se státního občanství je možno učinit před zastupitelským úřadem České republiky.

Zákon předepisuje podstatné náležitosti, které musí žadatel v prohlášení o vzdání se státního občanství uvést, a to kdy nabyl cizí státní občanství, místo posledního trvalého pobytu na území České republiky nebo že nikdy takový pobyt neměl. K prohlášení musí žadatel také připojit doklad o státním občanství České republiky a doklad o tom, že nabyl státní občanství cizího státu. Zastupitelský úřad České republiky vydá fyzické osobě na základě prohlášení o vzdání se státního občanství doklad o pozbytí státního občanství České republiky.
Princip vyloučení bipolitismu, jehož podstatou je bránit vzniku situace, kdy osoba má dvě nebo více občanství a za svého občana ji považuje vícero států, se projevuje v pozbývání státního občanství na základě nabytí cizího státního občanství. Státní občan České republiky totiž pozbývá státní občanství České republiky okamžikem, kdy na vlastní žádost nabyl cizí státní občanství. Výjimka, kdy k tomuto nedochází je stanovena pro dva případy. První výjimkou je situace, kdy cizí státní občanství občan nabyl v souvislosti s uzavřením manželství. Druhá výjimka, při které nedochází k pozbytí státního občanství nabytím cizího státního občanství, je případ, kdy k nabytí cizího státního občanství došlo narozením.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Lze sjednat kupní smlouvu s „utajenou“ kupní cenou?
- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Přechodná ustanovení novely stavebního zákona – co s vydaným závazným stanoviskem a JES?
- Koncentrace řízení v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu
- Aktuální závěry ÚS a ESLP k právům biologického otce (První část – judikatura Ústavního soudu ČR)
- Podílové spoluvlastnictví manželů po rozsudku SDEU ve věci C-300/25 Duftošek
- Předkupní právo jako možná past
- Sleva z kupní ceny vadné nemovitosti podle aktuální judikatury Nejvyššího soudu
- Povinnosti transparentnosti podle AI Actu
- Když rodič nepředá dítě - náhradní péče a úhrada nákladů podle novely rodinného práva